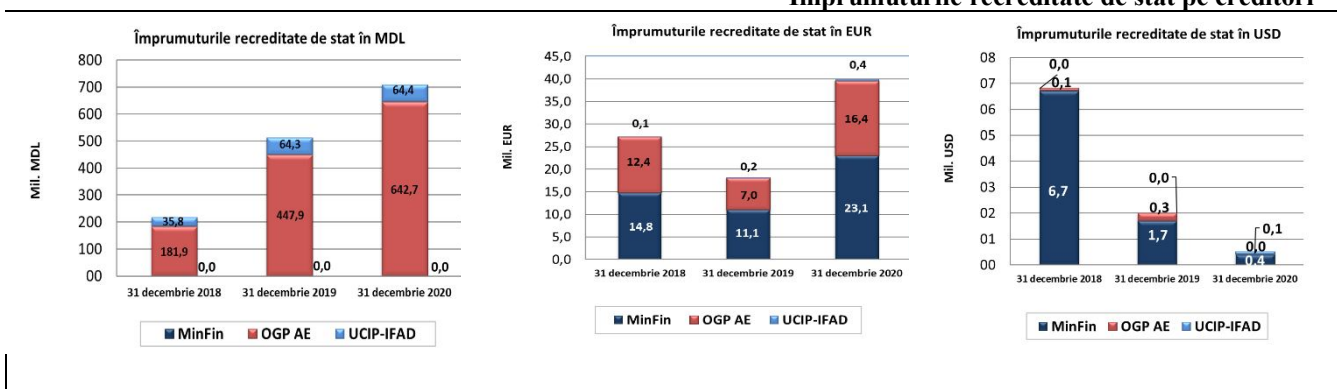

**Informația privind împrumuturile recreditate prin intermediul
Ministerului Finanțelor, Oficiului de Gestiune a Programelor de Asistență
Externă, Unității Consolidate pentru Implementarea Programelor
Fondului Internațional pentru Dezvoltarea Agricolă,
la situația din 31 decembrie 2020**

Recreditarea de stat se efectuează prin intermediul Ministerului Finanțelor (MinFin), Oficiului de Gestiune a Programelor de Asistență Externă (OGP AE) și Unității Consolidate pentru Implementarea Programelor Fondului Internațional pentru Dezvoltarea Agricolă (UCIP-IFAD).

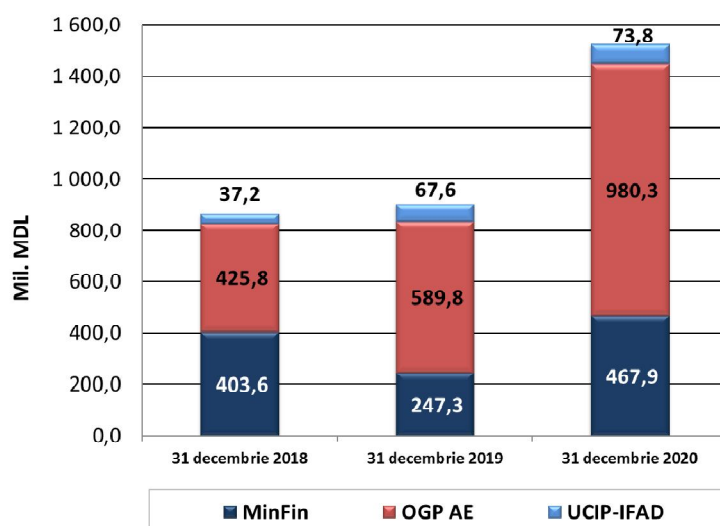
Pe parcursul anului 2020 din contul liniilor de creditare și a mijloacelor circulante acumulate (din rambursarea sumelor principale, dobânzilor aferente de către băncile, organizațiile de creditare nebancare (OCN) și asociațiile de economii și împrumut (AEÎ) participante la recreditarea de stat) pentru realizarea proiectelor finanțate din surse externe au fost recreditate împrumuturi către agenți economici, autorități publice locale și băncile, organizațiile de creditare nebancare, asociațiile de economii și împrumut participante la recreditarea de stat în sumă de 707,1 mil. lei, 0,5 mil. dolari SUA și 39,9 mil. Euro (echivalent a cca 1522,0 mil. lei), inclusiv: din resurse recreditate din mijloacele circulante acumulate – 496,7 mil. lei și 2,7 mil. Euro (echivalent a cca 549,8 mil. lei) sau 36,1% din suma totală recreditată.

Împrumuturile recreditate de stat pe creditori

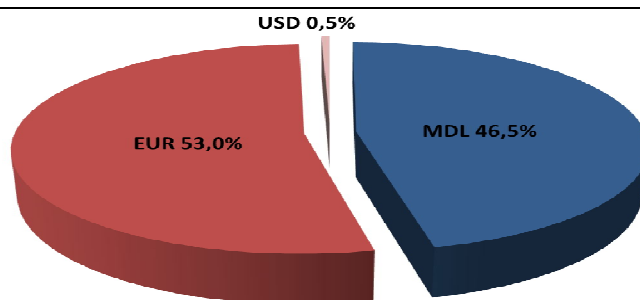
În perioada de analiză, se atestă un trend ascendent aferent valorii mijloacelor financiare îndreptate spre recreditare în scopul implementării proiectelor finanțate din surse externe în moneda națională și Euro și unul descendent în dolari SUA.

Împrumuturile recreditate de stat, recalculate în moneda națională la data tranzacției, pe parcursul anilor 2018, 2019 și 2020 (mil. lei)

Pe parcursul anului 2020 se constată o creștere a mijloacelor financiare îndreptate spre recreditarea de stat în comparație cu perioada similară a anului 2018 și 2019, condiționată de o cerere mai mare de recreditare din partea beneficiarilor în vederea implementării proiectelor finanțate din contul împrumuturilor externe de stat.

Structura împrumuturilor recreditate de stat, pe valute, la situația din 31 decembrie 2020 (%)

În perioada de referință poziția dominantă în structura împrumuturilor recreditate de stat pe valute este ocupată de Euro cu 53,0%, urmată de moneda națională cu 46,5% și dolarul SUA cu 0,5%.

Sumele recreditate pe parcursul anului 2020 se prezintă după cum urmează:

1) prin intermediul Ministerului Finanțelor – 0,4 mil. dolari SUA și 23,1 mil. Euro (echivalent a cca 467,9 mil. lei), inclusiv:

- Proiectul „Construcția locuințelor sociale pentru păturile socialmente vulnerabile”, faza II, finanțat de Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei – 0,4 mil. Euro;

- Proiectul de îmbunătățire a eficienței sistemului de alimentare centralizată cu energie termică (S.A. „Termoelectrica”), finanțat de Banca Mondială – 1,1 mil. Euro;

- Proiectul „Împrumutul destinat reabilitării rețelelor de transport ale Î.S. „Moldelectrica”, finanțat de Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare – 0,4 mil. dolari SUA și 3,5 mil. Euro;

- Proiectul de interconectare a rețelelor de energie electrică dintre Republica Moldova și România, Faza I (Î.S. „Moldelectrica”), finanțat de Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare – 0,5 mil. Euro;

- Proiectul de mărire a capacității și îmbunătățirii siguranței sistemului de transport al energiei electrice din Moldova, finanțat de Banca Europeană de Investiții – 4,1 mil. Euro;

- Proiectul de achiziție a locomotivelor și restructurarea infrastructurii feroviare – 13,5 mil. Euro.

2) prin intermediul Oficiului de Gestiune a Programelor de Asistență Externă – 642,7 mil. lei și 16,4 mil. Euro (echivalent a cca 980,3 mil. lei), dintre care:

➤ resurse recreditate direct din împrumuturile externe – 146,0 mil. lei și 13,7 mil. Euro, inclusiv:

- Proiectul de Ameliorare a Competitivității, faza 2 (PAC 2) – 40,6 mil. lei și 2,2 mil. Euro;

- Proiectul „Livada Moldovei” – 101,2 mil. lei și 11,4 mil. Euro;

- Proiectul „Livada Moldovei”, componenta leasing – 0,14 mil. Euro;

- Proiectul COVID-19 răspuns de urgență și suport ÎMMM – 4,2 mil. lei

➤ resurse recreditate din mijloacele OGP AE circulante acumulate – 496,7 mil. lei și 2,7 mil. Euro, inclusiv:

- Proiectul de Finanțare Rurală și Dezvoltare a Întreprinderilor Mici (FIDA I) – 104,9 mil. lei și 0,47 mil. Euro;

- Proiectul de Revitalizare a Agriculturii (FIDA II, PRA) – 87,2 mil. lei și 0,2 mil. Euro;

- Proiectul de Dezvoltare a Afacerilor Rurale (FIDA III, PDAR) – 27,3 mil. lei;

- Proiectul de Servicii Financiare Rurale și Marketing (FIDA IV) – 4,4 mil. lei și 0,02 mil. Euro;

- Proiectul de Servicii Financiare Rurale și Dezvoltarea Businessului Agricol (FIDA V) – 120,4 mil. lei și 0,13 mil. Euro;

- Programul Rural de Reziliență Economică-Climatică Incluzivă (FIDA VI) – 0,1 mil. lei;

- Proiectul de Investiții și Servicii Rurale, faza I (RISP I) – 40,0 mil. lei și 0,04 mil. Euro;

- Proiectul de Investiții și Servicii Rurale, faza II (RISP II) – 26,5 mil. lei;

- Kreditanstalt für Wiederaufbau (KfW) – 24,3 mil. lei și 0,45 mil. Euro;

- Proiectul „Filieră de Vin” – 41,7 mil. lei și 1,2 mil. Euro;

- Proiectul de Ameliorare a Competitivității (PAC 1) – 17,0 mil. lei și 0,14 mil. Euro;

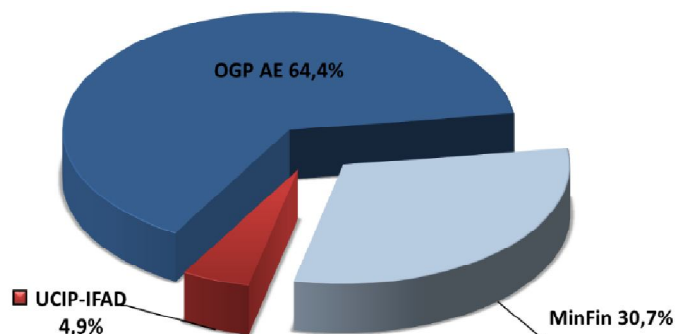
- Proiectul de Ameliorare a Competitivității, faza 2 (PAC 2) – 2,9 mil. lei și 0,03 milioane Euro.

3) prin intermediul Unității Consolidate pentru Implementarea Programelor Fondului Internațional pentru Dezvoltarea Agricolă (resurse recreditate direct din împrumuturile externe) – 64,4 mil. lei, 0,1 mil. dolari SUA și 0,4 mil. Euro (echivalent a circa 73,8 mil. lei), din care:

- Programul Rural de Reziliență Economică - Climatică Incluzivă (FIDA VI) – 21,8 mil. lei și 0,1 mil. Euro;

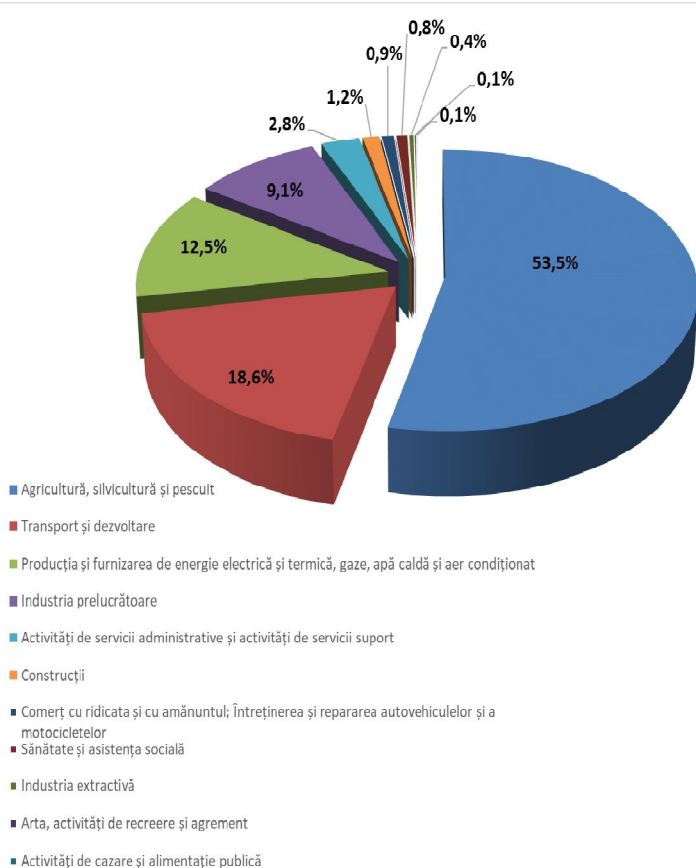
- Proiectul de Reziliență Rurală (FIDA 7, PRR) – 42,6 mil. lei, 0,1 mil. dolari SUA și 0,3 mil. Euro.

Structura recreditării împrumuturilor de stat între instituțiile participante, la situația din 31 decembrie 2020 (%)

În perioada de referință, cota majoră de recreditare de stat îi revine Oficiului de Gestiune a Programelor de Asistență Externă (64,4%), urmată de Ministerul Finanțelor cu cota de 30,7% și Unitatea Consolidată pentru Implementarea Programelor FIDA cu 4,9%.

Structura recreditării împrumuturilor de stat sub aspectul activităților economice pe parcursul anului 2020

Activitățile economice	mil. lei
Agricultură, silvicultură și pescuit	813,8
Transport și dezvoltare	283,0
Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	190,7
Industria prelucrătoare	138,3
Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	41,9
Construcții	18,5
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; Întreținerea și repararea autovehiculelor și a motocicletelor	14,1
Sănătate și asistență socială	12,7
Industria extractivă	5,6
Arta, activități de recreere și agrement	2,1
Activități de cazare și alimentație publică	1,3
TOTAL:	1522,0

În structura mijloacelor financiare recreditate de stat, pe parcursul anului 2020, sub aspectul activităților economice, ponderea majoră îi revine activității economice agricultură, silvicultură și pescuit cu 53,5%, urmată de activitatea economică transport și dezvoltare cu 18,6%, cota cea mai mică îi revine activității de cazare și alimentație publică și artă și activității de recreere și agrement cu o pondere de 0,1%.

În perioada de analiză a fost rambursată de către agenții economici, autoritățile publice locale și băncile, organizațiile de creditare nebancare, asociațiile de economii și împrumut participante suma principală, dobânda și alte plăți aferente în sumă de

481,3 mil. lei, 5,9 mil. dolari SUA, 18,1 mil. Euro și 0,9 mil. Yeni Japonezi (echivalent a cca 948,2 mil. lei). Astfel:

1) pe împrumuturile recreditate prin intermediul Ministerului Finanțelor au fost rambursate – 0,4 mil. lei, 4,6 mil. dolari SUA, 5,4 mil. Euro și 0,9 mil. Yeni Japonezi.

2) pe împrumuturile recreditate prin intermediul Oficiului de Gestiune a Programelor de Asistență Externă au fost rambursate – 420,6 mil. lei, 0,9 mil. dolari SUA și 12,5 mil. Euro, din care:

- resurse recreditate direct din împrumuturi externe – 53,0 mil. lei, 0,5 mil. dolari SUA și 9,2 mil. Euro;

- resurse recreditate din mijloacele circulante acumulate – 367,6 mil. lei, 0,4 mil. dolari SUA și 3,3 mil. Euro.

3) pe împrumuturile recreditate prin intermediul Unității Consolidate pentru Implementarea Programelor FIDA au fost rambursate – 60,3 mil. lei, 0,4 mil. dolari SUA și 0,2 mil. Euro.

La situația din 31 decembrie 2020, soldul datoriilor beneficiarilor recreditați constituie: 1 524,0 mil. lei, 38,7 mil. dolari SUA, 150,5 mil. Euro și 896,9 mil. Yeni Japonezi (echivalent a 5 519,9 mil. lei), majorându-se față de finele anului 2019 cu 957,3 mil. lei ce constituie o creștere de cca 21,0%, iar comparativ cu finele anului 2018 s-a majorat cu 24,9%. Astfel:

1) pe împrumuturile recreditate prin intermediul Ministerului Finanțelor – 71,3 mil. lei, 35,5 mil. dolari SUA, 101,7 mil. Euro și 896,9 mil. Yeni Japonezi (echivalent a 2 980,5 mil. lei sau 54,0% din suma totală a datoriilor);

2) pe împrumuturile recreditate prin intermediul Oficiului de Gestiune a Programelor de Asistență Externă și Unității Consolidate pentru Implementarea Programelor FIDA – 1 452,7 mil. lei, 3,2 mil. dolari SUA și 48,8 mil. Euro (echivalent a 2 539,4 mil. lei sau 46,0% din suma totală a datoriilor).

Datoria cu termen expirat, la situația din 31 decembrie 2020, se atestă atât la împrumuturile recreditate prin intermediul Ministerului Finanțelor, cât și prin intermediul Oficiului de Gestiune a Programelor de Asistență Externă și se cifrează la 72,7 mil. lei, 10,3 mil. dolari SUA și 0,6 mil. Euro (echivalent a 263,5 mil. lei) sau 4,8% din suma datoriilor totale. Comparativ cu situația de la finele anului 2019, datoria cu termen expirat s-a micșorat cu 1,6%, iar comparativ cu finele anului 2018 s-a micșorat cu 0,8%. Astfel:

1) pe împrumuturile recreditate prin intermediul Ministerului Finanțelor – 71,3 mil. lei, 10,3 mil. dolari SUA și 0,1 mil. Euro (echivalent a 251,9 mil. lei). Beneficiarii recreditați care nu au executat graficele de rambursare a datoriilor sunt:

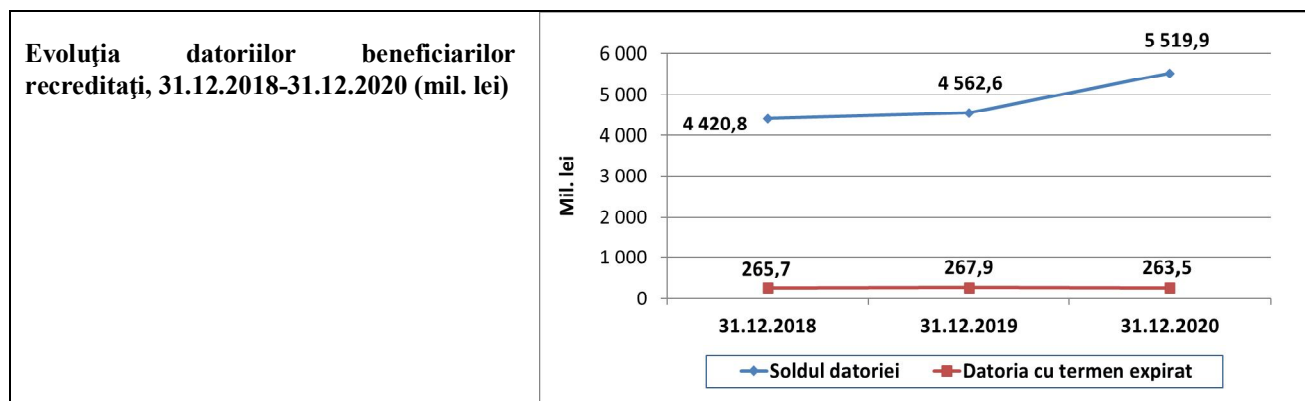
- Programul de dezvoltare a serviciilor de aprovizionare cu apă potabilă, finanțat de Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare (Consiliul raional Soroca, Consiliul raional Florești);

- Proiectul Alimentare cu Apă și Canalizare, finanțat de către Banca Mondială (S.A. „Regia Apă - Canal Soroca”);

- Întreprinderile în proces de insolabilitate și întreprinderile potențial falite.

2) pe împrumuturile recreditate și/sau monitorizate prin intermediul Oficiului de Gestiune a Programelor de Asistență Externă – 1,44 mil. lei și 0,5 mil. Euro

(echivalentul a 11,6 mil. lei) sau 4,4 % din totalul datoriei expirate. Datoria dată a fost înregistrată la B.C. „Investprivatbank” S.A. în legătură cu insolabilitatea acesteia și la întreprinderile vitivinicole recreditate în cadrul Proiectului „Filiere du Vin” („Magnolia-94” S.R.L., F.P.C „Vindicum” S.R.L., „Univers-Vin” S.R.L., S.A. „Vinăria din Vale”, S.R.L. „Voitis Distillery”, S.R.L. „Basarabia L-Win Invest”).

Graficul prezentat atestă că evoluția soldului datoriilor are o evoluție ascendentă, condiționată de cererea de acordare a împrumuturilor din partea beneficiarilor recreditați, iar soldul datoriilor cu termen expirat are o evoluție descendentă, cauzată de reeșalonarea datoriilor unor beneficiari recreditați, precum și fluctuațiile cursului valutar.

Ministerul Finanțelor își onorează sarcina de încasare a datoriilor expirate prin intermediul Serviciului Fiscal de Stat prin aplicarea măsurilor de executare silită, în conformitate cu legislația în vigoare, față de beneficiarii recreditării care dețin arierate pe împrumuturile recreditate. Astfel, pe parcursul anului 2020, la bugetul de stat în acest sens au fost încasate 13,0 mil. lei, ceea ce constituie 1,4% din suma totală rambursată în perioada de referință.